

Liisa tarhurin marraskuun tarinoita

”Mitä ennen Anttia (30.11) kinostaa, se jouluna (25.12) vetenä juodaan”

Alkukuu meni pikkupakkasessa ja vähäisiä lumihuutaleita heitellessä. Viimeisellä viikolla sitten taas talvi yllätti ja lunta tuli useampi kymmenen senttiä. Ennen todella uskottiin, että marraskuun lumi ei ole pysyvää. Edestäpä se sitten näkyi, että tuleeko lunta lisää, vai kenties musta jouluku.

”Jo vanhakin nyt nuortuu, kuin lapsi leikkimään”, kun kuun vaihteessa tarhurille tuli kahdeksan viikkoinen nelijalkainen ystävä. Vauhtia ja vaarallisia tilanteita on ja tulee vielä olemaan, mutta kyllä se on ollut hyvä piristysruiske tähän pimeään syksyyn.

Edellinen koira halvaantui heinäkuussa ja piti lopettaa, niin kyllä oli tylsää ja pitkiä päiviä, kun ei ollut ”juttukaveria” ja lenkille lähtökin tuntui turhalta, kun ei ollut remmiä kädessä ja remmin päässä lenkkikaveri, joka oli aina valmis lähtemään. Meillä on ollut aina koira ja muutaman kerran kaksin kappalein, joten kolme kuukautta ilman koiraa osoitti sen, että kyllä se on hyvä mielenterveyshoitaja. Sama aika päivässä, joka silloin oli ilman koiraa toimettomuutta, sängystä toiseen kulkemista, ikkunasta ulos katselua, että taas sataa.

Sama aika on nyt, mutta päivään on tullut rytmiä pienien lenkkien, leikkihetkien ja kaiken tarpeellisen huolehtimisesta. Ja aika menee mukavasti, vaikka pienen ”hunsvotin” hauskoja toimia seurata. Ja se on elävä olento, joka poistaa yksinäisen olon ja on juttuseuraa. Sen pienen ikiliikkujan seuraamisen ja sen kehityksen huomaaminen on hauskaa puuhaa. Miten nopeasti se oppiikaa uusia ”temppeja” ja alkaa oppia talon tavoille. Voisin todeta, että ikä on vain numero ja vain elämänlaatu ratkaisee ja tällä hetkellä ratkaisu on hyvä!

Lumien keskellä ajatukset ovat palanneet vielä viime kesään. Millainen se oikeastaan oli tarhurin näkökulmasta. Ensimmäisenä tulee mieleen, että kaikki kasvoi, tai oikeammin puut ja pensaat ja jotkut perennat kasvoivat aivan mahdollisesti. Olihan sopivan lämpimiä jaksoja sateiden välissä, niin sehän kasvattaa. Kukkivat pensaat kuten hortensiat, jasmikkeet ja jotkut puistoruusut kasvoivat korkeutta niin paljon, että kukat eivät päässeet oikeuksiinsa, kun ne varret taipuivat alaspäin ja roikkuivat mikä minnekin. Osa puistoruusuuista on tuettu kahden ja puolen metrin korkeudelta ja nyt latvat osalla roikkuu melkein maassa. Siis osa versoista on yli neljä metriä. Ruusun versot ovat vaarallisia, kun ne ovat niin piikkikäitä. Saattavat tarttua hiuksiin tai vaatteisiin aika vahvasti kiinni. Keväällä täytyy taas kerran käydä kaikki ruusut läpi ja leikata kaikki roikottavat oksat pois ja tukea vielä ylempää. Pitäisi olla kiitollinen, kun kasvu on voimakasta, mutta kohtuus kaikessa. Totuus on, että eivät ne mahdu kasvamaan ja vievät liikaa tilaa ympärillä olevilta kasveilta.

Yritän saada perennapenkkejä laitettua niin, että ne olisivat toistaiseksi siinä kunnossa, että kaikilla olisi tilaa kasvaa ja eikä olisi turhaa tilaa rikkaruohojen kasvulle. Toisaalta sehän on puutarhatoimissa tärkeää, että voi istutella ja laittaa esim. perennoja uusiin paikkoihin ja erilaisiin kokonaisuuksiin.

Sisäkukat ovat tuottaneet lisäharmaita hiuksia tarhurin päähän, kun ei oikein tahdo onnistua nämä tarhurin toimet. Tai se voikinolla siinä syy, että tämä tarhuri haluaa tehdä toisin kuin yleinen toivomus kukista on. Jotkut heittävät armotta syksyllä pois ns. kesäkukkaistutukset, vaikka ne periaatteessa ovat monivuotisia ja myydäänkin kausikasveina. Olin ”kerännyt” viime kesän aikana seitsemän erilaista värinokkosta, joko pistokkaana tai alelaarista muutamalla eurolla pelastettuja kasveja. Kun laitoin uuteen multaan ja saviruokkuun, niin nehän kukoistivat toden teolla. Ennenhän ne olivatkin ympärivuotisia huonekasveja. Syksyllä siirsin ne sisälle osan jopa kasvilampun alle ja ajattelin, että kun saan ne menemään talven yli, niin keväällä monistan oikein komean rivin kesäkukiksi. Yksi toisensa jälkeen nuupahtivat ja pudottivat lehtiään, enkä ole saanut selville olenko kastellut liikaa tai liian vähän. Reilu pari viikkoa sitten yhdestä monivuotisesta katkesi oksa ja

laitoin sen vesilasiin ja kas kummaa marraskuun pimeyden keskellä se teki parissa viikossa juuret ja nyt olen istuttanut sen omaan ruukkuunsa. Jospa se pieni pistokas talvehtisi, niin mukavaa olisi. Osan olen vienyt kompostiin, kun ei ole mitään elonmerkkejä, mutta muutamasta olen ottanut pistokkaita ja juurrutan niitä uusiksi taimiksi. Saas nähdä kuinka mummon käy näiden kokeilujen myötä.

Sain nimipäivälahjaksi valtavan ison jouluruusun. Ruukku oli ainakin parinlitran vetoinen ja versoja nappuja valtavasti. Kastelin sitä aluslautasen kautta, mutta huomasin yhtenä aamuna, että sehän on aivan lurpallaan, eikä mikään lautanen täytä sen veden tarvetta. Laitoin sen isoon lasikulhoon, johon mahtui reilusti vettä, niin nyt ei ainakaan ole lurpahtanut kuivahtamisesta. Ihmettelen miksi se kellastuttaa lehtiä, vaikka se on hajavalossa ja osittain myös kukkavalon alla. Joskus olen onnistunut viemään jouluruusunkevääseen viileässä kuistin ikkunalla, mutta toiset ovat kuolleet jo melkein kättelyssä. Joka on menestynyt kevääseen ja olen sen istuttanut ulos onnistunut kasvamaan isoksi pehkoksi ja kukkii joka vuosi. Jotkut jouluruusut ovat siementäneet ja pikkutaimia on putkahdellut isojen juurelle. Olen joko heti siirtänyt ne uuteen paikkaan tai kasvattanut pari kuukautta astiassa kasvihuoneessa ja sitten syyskesällä istuttanut omalle paikalleen perennapenkkiin. Hauska on huomata, että siementaimet ovat saaneet hienostuneen värivivahteen, kun pörriäiset ovat olleet ahkeria puuhissaan.

Linnunruokinta on jatkunut muutaman viikon, mutta mitään suurta ruuhkaa ei ruokintapaikoilla ole. Syötän pelkästään nyt pähkinärouhetta, sillä auringonkukansiemenet ovat tulleet parin vuoden sisällä niin kalliiksi, että pitää oikein miettiä ostaako vai eikö osta. En ole laittanut isompia puisia ruokintapaikkoja, kun niihin on helppo närhien ja harakoiden asettua aterioimaan. Pienet metalliset ruokinta-automaatit on helpompi myös pitää puhtaana. Tavallisten tiaisten joukossa on käynyt myös pyrstötiaiset. Ne lehahtavat porukalla syömään ja taas katoavat. Ne ovat veikeitä vierailijoita lintulaudalla, nopeista, sosiaalisia ja mukavan näköisiä tuttavuuksia.

Missähän ne joulunodotuksen mieli luuraa? Adventti on parin päivän päästä ja normaalisti olen silitellyt jouluverhot ja tarvikkeet ovat valmiina jouluikkunoiden tekoon. Nyt ei ole minkäänlaista ajatustakaan, että joulua pitäisi ruveta odottamaan ja siihen valmistautumaan. Tiedän, että jos en tee, kuin aiemmin olen tehnyt, niin porukat ovat sitä mieltä, että nyt se tarhuri on tullut vanhaksi, kun ei joulua laita! Katsotaan, miten se joulu tänä vuonna sujuu.

Rauhaisaa joulunodotuksen aikaa
jospa siinä olisi jotakin taikaa!